

מדינת ישראל

משרד המשפטים

ייעוץ וחקיקה (ציבורי – חוקתי)

ירושלים: י" אייר תשפ"ב

11 מאי, 2022

לכבוד

יוני קפאח, יו"ר

אריאל פורמנובסקי, סגן

רון שחר

התנועה למען איכות השפיטה בישראל

במייל: judiciaryquality@gmail.com

שלום רב,

הנדון: מענה לפנייתכם בעניין ביטול אגרות הגשת בקשות בתיקי משפחה או הפחתתן

סמך: מכתבכם לשר המשפטים ולמנכ"ל משרד המשפטים מיום 09/04/2022

מכתבכם שבסמך הועבר לטיפולנו ולהלן התייחסותנו.

1. בפנייתך הנכם מלינים על גובה האגרה בגין בקשות ביניים המוגשות בתיקי משפחה והנכם מבקשים לבטל את גביית האגרה בגין בקשות אלה או לחילופין, להפחיתן. לטענתכם, תשלום אגרה עבור בקשות ביניים בתיקי משפחה על סך 238 ש"ח, לעומת תשלום אגרה עבור בקשות המוגשות בתיקי בתי משפט אחרים על סך 35 ש"ח, מהווה הפליה על רקע הורות אל מול גובה האגרות הנגבות בתיקים אזרחיים בבתי משפט השלום.
2. ראשית, נבקש לציין כי בימים אלו נעשית עבודת מטה מקיפה בנוגע לאגרות בתי המשפט למשפחה, בתי הדין הדתיים והרשם לענייני ירושה. טיוטת תקנות בעניין זה הופצה בעבר להערות הציבור, ויש בה אף התייחסות לשאלות שבפנייתכם. לאחר שהעבודה על טיוטת התקנות תושלם ויתקיימו דיונים בנושא זה בכנסת, עומדת בפניכם האפשרות להשתתף ולהעיר הערותיכם.
3. שנית, יובהר כי ככלל, האגרות בבתי המשפט לענייני משפחה ובבתי הדין הדתיים הינן אגרות נמוכות יותר מהאגרות הכלליות מהטעמים שבייחודיות הערכאה. כך למשל, אגרה עבור תביעה לסכום קצוב בבית המשפט לענייני משפחה עומדת על סך של 1% מהסכום הנתבע, בעוד אגרה בתביעה כאמור בבית המשפט רגיל עומדת על 2.5% מהסכום הנתבע. לפיכך, סכומי האגרה בבתי המשפט הרגילים אינם צריכים להיות דומים בהכרח לסכומי האגרה בבתי המשפט למשפחה, ויש לבחון זאת בהתאם לייחודיות הערכאה.

4. אגרות עבור שירותים משפטיים נועדו להוות תשלום עבור השירות שניתן על ידי מערכות המשפט המהווה השתתפות בעלות השירות שניתן במימון המדינה, וכן נועדו לווסת את העומס הכבד המוטל על מערכות המשפט על ידי ניסיון ל"סנן" הליכי סרק מיותרים אשר מכבידים על המערכת. הדבר נכון גם ביחס לאגרות בגין בקשות ביניים. פטור לחלוטין מאגרה עבור בקשות ביניים עשוי להביא להשפעה שלילית והסלמת הסכסוך בשל ריבוי בקשות שלא לצורך. עם זאת, מוצע בטיוטת התקנות החדשות, כי ברשימת העניינים הפטורים מאגרה, יכללו גם בקשות רבות שלא נמצאה הצדקה לגבות עבורן אגרה נוספת, וכן יקבעו מספר בקשות שלגביהן תיגבה אגרה נמוכה יותר. כך שישנה הבחנה בטיוטת התקנות החדשות בין בקשות ביניים מורכבות לבין בקשות אחרות שהן טכניות במהותן.

5. מעבר לכך, בכל מקרה שלא ניתן לשאת בעלות תשלום האגרה, ניתן להגיש לבית המשפט בקשה לפטור מאגרה.

6. אנו תקווה שטיוטת התקנות החדשות המקודמת בימים אלה, תיתן מענה לפנייתכם.

בברכה,

רחל ספירו, עו"ד

ייעוץ וחקיקה (ציבורי-חוקתי)

העתק:

לשכת שר המשפטים
לשכת מנכ"ל משרד המשפטים